

انواع بیماریهای ازدیاد حساسیتی

- بیماریهای حساسیت شدید بر اساس نوع پاسخ ایمنی و مکانیسم عامل آزار بافتی و سلولی طبقه‌بندی می‌شوند:

- **تیپ I / واکنش حساسیت شدید**

- ازدیاد حساسیت فوری که بوسیله IgE مترشح از ماستوسیت‌ها (mast cells) ایجاد می‌شود. این واکنش، آلرژی یا آتوپي Atopy نیز نامیده می‌شود.

- **تیپ II**

- در اثر چسبیدن آنتی‌بادیهای اختصاصی (غیر از IgE) به آنتی‌ژن‌های مخصوص خود روی سلولها یا ماتریکس خارج سلولی بوجود می‌آید.

• تیپ III

- آنتی‌بادی‌های دیگر که مجموعه ایمنی را در خون محیطی تشکیل می‌دهند. با رسوب این مجموعه در بافت‌های مختلف باعث آزار بافتی می‌شوند.

• تیپ IV

- آزار بافتی ممکنست در اثر لنفوسیت‌های T و سازوکارهای عامل حساسیت شدید تأخیری بوجود بیایند.

- حساسیت شدید فوری
- (Hypersensitivity Immediate)

- افزایش حساسیت فوری، يك واكنش سريع عروقي و عضله صاف با واسطه IgE و ماست سل است كه اغلب التهاب را در پي داشته و در برخي افراد هنگام تماس با برخي آنتيژنهاي بيگانه كه قبلاً با آنها تماس داشته‌اند روي مي‌دهد.

واکنش حساسیت فوری، آلرژی یا آتوپی نیز نامیده می‌شود و افرادی که استعداد شدید به این نوع واکنش‌ها دارند «آتوپیک» خوانده می‌شوند. این نوع واکنش‌ها ممکنست بافتهای مختلف را گرفتار کرده و در افراد مختلف شدت متفاوتی داشته باشند. انواع شایع واکنش های افزایش حساسیت فوری عبارتند از: تبیونجه (Hay fever) ، آلرژیهای غذایی، آسم برونشیال و آنافیلاکسی.

- توالی وقایع در تکوین واکنشهای افزایش حساسیت فوری عبارت است از
- تولید آنتی‌باید IgE در پاسخ به یک آنتی‌ژن، اتصال IgE به گیرنده Fc ماست سل‌های موجود در بافتها و بازوفیل‌های گردش خون، وقتی این آنتی‌بادی‌ها قرار گرفته روی سلول بوسیله آنتی‌ژنها به هم می‌چسبند این سلولها فعال شده و واسطه‌های متنوعی را آزاد می‌سازند.
- مجموعاً این واسطه‌ها باعث افزایش نفوذپذیری عروقی، اتساع عروق، انقباض عضله صاف برونش و التهاب موضعی می‌شود.

- علاوه بر این اثرات سریع، یک واکنش مرحله

تأخیری (Late phase reaction) که با

ارتشاح التهابی ائوزینوفیل‌ها، بازوفیل‌ها،

نوتروفیل‌ها و لنفوسیت‌ها همراه است، ۲ تا ۴

ساعت بعد از دگرانولاسیون بازوفیل و ماست سل

روی می‌دهد.

• آلرژی غذایی

- این آلرژی در اثر واکنش حساسیت شدید فوری به غذاهای خورده شده می‌باشند که باعث آزادسازی واسطه‌ها از ماست سل‌های مخاطی و زیرمخاطی روده می‌شوند.
- تظاهرات کلینیکی آن عبارتند از :
 - افزایش پریستالتیسم روده،
 - افزایش ترشح مایع از پریتوئن
 - و اسهال و استفراغ همراه آن می‌باشد.
 - کهیر نیز معمولاً دیده می‌شود.

• کھیر

- واکنش کھیری بر اثر ورود آنتی ژن به نواحی خاص پوست و ایجاد واکنشهای موضعی شبیه آنافیلاکسی پدید می آید. هیستامین آزاد شده بصورت موضعی تبعات زیر را به همراه دارد:

- ۱ – اتساع عروق که باعث قرمزی پوست می شود.
- ۲ – افزایش نفوذپذیری مویرگهای موضعی که ظرف یکی دو دقیقه سبب پیدایش نواحی متورم و با حاشیه مشخص در پوست می گردد. که به این تورمها معمولاً کھیر گفته می شود. کھیر در واکنش به آلرژنهای خوراکی نیز دیده می شود.
- تجویز داروهای آنتی هیستامین به فرد پیش از تماس با آنتی ژن از بروز کھیر جلوگیری می کند.

• سندروم گودیاسجیر

- یک بیماری اتوایمن می باشد که در آن اتوآنتی بادی های تولید شده به غشای پایه گلومرول کلیه و ریه متصل شده و با تحریک مسیر کلاسیک کمپلمان عامل تخریب بافت کلیه و ریه می گردد.

- بدنبال تخریب بافت گلومرول کلیه، خون ادراری و به دنبال تخریب غشای الوئولهای ریه خلط خونی ایجاد می شود.

- گلومرونفریت از عوارض شدید این بیماران است.

- سندروم گودیاسچر [۱]
- یک بیماری اتوایمن می باشد که در آن اتوانتی بادی های تولید شده به غشای پایه گلومرول کلیه و ریه متصل شده و با تحریک مسیر کلاسیک کمپلمان عامل تخریب بافت کلیه و ریه می گردد. بدنبال تخریب بافت گلومرول کلیه، خون ادراری و به دنبال تخریب غشایی الوئوی ریه خلط خونی ایجاد می شود. گلومرونفریت از عوارض شدید این بیماران است.

رینیت آلرژیک

- رينيت آلرژيك فصلي يا «پلي نوزيس فصلي» و يا «تب يونجه» همگي معرف مجموعه‌اي از علائم هستند که به دنبال واکنشي در مقابل آلرژنهاي استنشاقی مانند پروتئين گرده گیاهان يا مايتها و يا گرد و غبار خانگي ايجاد مي‌شود. ماستسل‌هاي مخاط بيني هيستمين توليد مي‌کنند که باعث افزايش ترشح موکوس مي‌شود. واکنش فاز تاخيري مي‌تواند منجر به التهاب طولاني‌تر شود.

- تظاهرات كلينيكي آن عبارتند از
- ادم مخاطي – انفيلتراسيون لكوسيتي يا
اؤزينو فيل هاي فراوان، ترشح موكوس، سرفه، عطسه
و مشكل تنفسي، مونژ و نكتيوييت آلرژيك همراه با
خارش چشم، بيرون زدگي مريتمي مخاط نازل كه به
آن پولپ بيني مي گويند در بيماراني كه حملات مكرر
رينيت آلرژيك دارند ديده مي شود.

- نام این بیماری گمراه‌کننده است، زیرا یونجه باعث واکنش حساسیتی نمی‌شود و در این بیماری تبی وجود ندارد. این بیماری بیشتر در فصل گرده افشانی گیاهان تشدید می‌شود و با پایان آن فروکش می‌کند

- نکته : تب یونجه قبل از پنج سالگی عارض نمی شود اما بعد از آن می تواند در هر سنی شروع شود و می تواند خانوادگی باشد.

• علل بروز بیماری

تب یونجه بیشتر در بهار و تابستان شیوع دارد و معمولاً ناشی از واکنش در برابر گرده گلها، گیاهان و درختان است. بیشتر مبتلایان به تب یونجه به انواع مختلف گرده گل حساسیت دارند. عوامل افزایش دهنده حساسیت در تب یونجه عبارتند از:

- گرده گیاهان علفی، گلها، چمن و درختان
- قارچها

- دود سیگار و قلیان و سایر آلاینده های هوا
- گرد و غبار

- حیوانات خانگی و گرد و خاک
- سابقه خانوادگی حساسیت

• پیشگیری از تب یونجه

- ۱- پنجره ها و درها را تا حد امکان بسته نگاه دارید.
- ۲- از دست زدن به اشیایی که گرد و غبار گرفته اند، مثل کتاب یا لباس آویزان شده در کمد خودداری کنید.
- ۳- از نگهداری حیوانات خشك شده یا اسباب بازی های پر شده از الیاف مختلف در منزل خودداری کنید.
- ۴- هرگونه حیوان خانگی را بیرون از منزل نگاه دارید.
- ۵- در هنگام قرار گرفتن در معرض مواد آلرژي زا، مثلاً زمان تمیزکاری منزل ، از يك ماسه فیلتردار استفاده کنید.
- ۷- از کارهایی مثل چمن زنی خودداری کنید.
- ۸- از ملحفه ، روانداز و پتوي استفاده کنید که بتوانید مرتب آنها را بشوئید (مثلاً ملحفه و روانداز نخی ، و پتوي داراي الیاف مصنوعی).
- ۹- با استفاده از جاروبرقی ، دستمال گردگیری مرطوب ، و طی مرطوب اتاق خود را هفته ای يك بار به طور کامل تمیز کنید.

• مواد غذایی تشدید کننده : عسل

- اگر می بینید که گرده های گل ها و گیاهان چشم های شما را قرمز و پر از اشک می کند بهتر است موقتاً با عسل خداحافظی کنید. ممکن است این ماده ی غذایی شیرین و طلایی رنگ حاوی مقداری مواد میکروسکوپی آلرژی زا باشد که از گرده های گل ها به جا مانده است. برای همین هم می تواند وضعیت شما را بدتر کند.

• مواد غذایی تشدید کننده: مواد غذایی تخمیر شده

- اگر قرار داشتن در معرض کپک زدگی باعث عطسه های مکرر شما می شود بهتر است تمام مواد غذایی دور و برتان که تخمیر شده اند را حذف کنید. مانند کشمش، پنیر آبی، سرکه، خیار ترشی و غیره.

• مواد غذایی تشدید کننده: گیاهان خانواده ی آفتابگردان

- اگر حساسیت شما ناشی از گیاهان است از مصرف سبزیجاتی مانند آرتیشو، ترخون، کاسنی فرنگی و دم نوش بابونه ی صحرایی بپرهیزید. به خاطر این که این گیاهان و سبزیجات حساسیت شما را تشدید خواهند کرد.

- اگر قرار داشتن در معرض کپک زدگی باعث عطسه های مکرر شما می شود بهتر است تمام مواد غذایی دور و برتان که تخمیر شده اند را حذف کنید. مانند کشمش، پنیر آبی، سرکه، خیار ترشی و غیره

• مواد غذایی درمان کننده :زردچوبه

• زردچوبه یکی از ادویه های مفید و البته پرطرفدار است. این ادویه ی هندی حاوی ترکیبی به نام **curcumine** می باشد که خاصیت آنتی هیستامینی دارد. یعنی با آبریزش بینی و چشم ها مقابله می کند. توصیه می کنیم به سوپ ها و غذاهای تان زردچوبه بریزید. حتماً به غذاهایی که با تخم مرغ تهیه می شوند نیز زردچوبه اضافه کنید.

• مواد غذایی درمان کننده: ماهی آزاد و شاه ماهی

• نتایج پژوهش ها نشان می دهد که مصرف اسیدهای چرب امگا ۳ برای بهبود و کاهش علائم این بیماری مفید است. باید بدانید که ماهی آزاد و شاه ماهی نیز جزو منابع غنی اسیدهای چرب امگا ۳ هستند. برای همین توصیه می کنیم مصرف این ماهی ها را در برنامه ی غذایی تان بگنجانید.